

Psykologforeningen 75 år

Jubilant på offensiven

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

Arne Olav L. Hageberg

Journalist og nettansvarleg i Psykologtidsskriftet

– En jublant ønsker seg vel vitnesbyrd om at en har betydd noe i verden og fått utrettet noe. Jeg gir gjerne Norsk Psykologforening en slik attest, sa Heidi Langaas fra Helse- og omsorgsdepartementet på mottakelsen for Psykologforeningens 75-årsjubileum.

Det var som å befinne seg i en levende historiebok. Den 17. april arrangerte Psykologforeningen mottakelse for å feire foreningens 75-årsjubileum. De staselige lokalene i Gamle Logen i Oslo fyltes av festkledde gjester, mange av dem ikke overraskende med sølvstenk i håret. I vrimmelen befant det seg et titalls ledere og en rekke pionerer og ildsjeler fra foreningens første årtier.

«Når fastlegene blir spurt om hvilken faggruppe de ønsker å ha på nabokontoret, svarer de at det er dere! Det har vi spilt inn til helsepolitikkerne.»

Men gjestene representerte også et tverrsnitt av dagens Psykologforening: lokalledere fra nord til sør, sentrale personer i foreningens utvalg og råd, den politiske ledelsen og sekretariatet. Sist,

men ikke minst, var foreningens samarbeidspartnere entusiastisk til stede: politikere, representanter fra brukerforeninger, universitetene, helseforetakene og andre profesjonsforeninger. Vertskapet, generalsekretær Ole Tunold sammen med president og visepresidenter, tok vel imot alle de fremmøtte.

Fag først og fremst

President Tor Levin Hofgaard hilste forsamlingen med å slå fast at Norsk Psykologforening står stødig på to bein – den er både en fagforening og en faglig forening.

Han kom med en klar programerklæring:

– Først og fremst er vi en faglig forening, som skal jobbe for å bedre menneskers livsvilkår og livskvalitet, sa han.

Psykologforeningen kan i dag sette seg høye mål, ikke minst takket være kloke valg gjort av tidligere ledere, poengterte presidenten. Han pekte også på den sterke interessen blant folk flest for psykologi, og det at psykologisk kunnskap tas i bruk av stadig flere yrkesgrupper i helsevesenet. Det er en utvikling han applauderer. Nå er det nødvendig å samarbeide med andre profesjoner for å utvikle et bedre helsetilbud.

– Vi psykologer eier ikke psykologien, understreket han.

Kultursensitiv og evidensbasert

Ellinor Major, divisjonsdirektør i Helsedirektoratet, fulgte opp presidentens tankegang:

– Psykologien er blitt allemannseie, tross sin unge alder. Men, dette er i Vesten. utfordringen nå er å bygge en behandlingsfilosofi som inkluderer også ikke-vestlige kulturer.

«Jeg oppdaget altfor sent at det er psykologien som er spennende. Derfor måtte jeg bli psykiater.»

Major la også vekt på at det å gi evidensbasert behandling gir psykologfaget legitimitet. I dag har psykologien en sentral plass i spesialisthelsetjenesten. Nå er tiden inne til å få psykologien ut i næringslivet og ut til folket.

– Psykologien må ut i kommunen, hvor den har en selvfølgelig plass. Det vil berike faget og være til beste for befolkningen. Sammen med dere skal vi utdanne psykologer til morgendagens praksis, avsluttet divisjonsdirektøren.

«Vi liker dere»

Psykologenes omdømme i samfunnet var et gjennomgangstema i flere av talene. Undersøkelser viser at psykologer har høy tillit i befolkningen. Ekspedisjonssjef Heidi Langaas fra Helse- og omsorgsdepartementet framførte en muntlig attest til jubilanten, som fikk tilhørerne til å rette ryggen.

– Takk for at dere har vært med på laget. Dere har bidratt til at vi har nådd høye mål, sa hun.

– Psykologene har medvirket sterkt i utformingen av Opptrappingsplanens tankegodt og filosofi. Psykologfaget vektlegger kommunikasjon og mestring, og bidrar med en innsikt og forståelse som begeistrer oss. Vi liker dere godt, og synes dere representerer fine holdninger og et godt samfunns- og menneskesyn.

Ekspedisjonssjefen spådde at psykologene også i fremtiden vil være en sentral gruppe i arbeidet med å bedre folkehelsen i Norge.

«Psykologene har høy markedsverdi og en solid anseelse i samfunnet. I Akademikerne har Psykologforeningen bidratt sterkt og har hatt lederverv.»

- Vi vil gjerne ha både flere av dere og mer av dere, sa hun.
- Særlig gjelder dette i de kommunale tjenestene. Og til Psykologforeningen vil jeg si: Dere er en profesjonell og positiv samarbeidspartner. Vi synes det er greit å drive forretninger med dere, og er glade for at dere fortsatt vil være med på å utvikle helsetjenestene.

Historiske perspektiver

Turid Vogt Grinde er tidligere president i Psykologforeningen, og kalles ofte psykologlovens mor. Hun ga forsamlingen en tankevekkende reise tilbake til Psykologforeningens spede begynnelse. Grinde var en drivkraft i arbeidet med å heve psykologenes selvstendige rettigheter og status, og oppnå beskyttelse av psykologtittelen.

- Psykologforeningen har gjennomgått en enorm utvikling, og blitt en stadig mer effektiv og velsmurt fagforening. Jeg er imponert, sa Grinde.

Også Siri Gullestad, leder av foreningens profesjonsråd og leder av Institutt for psykologi, var opptatt av psykologenes posisjon i samfunn og helsevesen. Den nye helseloven som ble vedtatt i årtusenskiftet, ga psykologene en posisjon på linje med psykiaterne.

- Med dette gikk psykologene fra å være et supplement i helsevesenet til å være en premissleverandør. Det innebær en radikal forskyving av etablerte strukturer. Ikke alle forstår hvor skjellsettende dette var, sa hun, og poengterte at det var resultat av et langsiktig strategisk arbeid fra foreningens side.

Konstruktiv dialog

Gullestad var glad for presidentens understreking av at Psykologforeningens tyngdepunkt ligger på den faglige siden.

- Men hva er selve faget? Definerer vi oss for mye i forhold til sykdom?

«Når vi skal argumentere overfor myndighetene for nye rettigheter for psykologene i Danmark, sier vi ofte: Det kan de godt der oppe i Norge.»

Det finnes en sunn spenning blant psykologene i oppfatningen om hva psykologien er og bør være, mente Gullestad, og refererte til de faglige debattene i Tidsskriftet.

At faget diskuteres, driver fagutviklingen fremover. La oss ta vare på denne dialogen, oppfordret hun.